

Passende beoordeling stikstofdepositie

Nederlands Kampioenschap Tractor Pulling 2025, nabij Garderenseweg 195

Onderzoek stikstofdepositie

Garderenseweg 195 te Speuld

Opdrachtgever

Stichting Tractor Pulling Speuld

Opsteller

MBH Consult B.V.

Ottostraat 11

6716BG Ede

06-

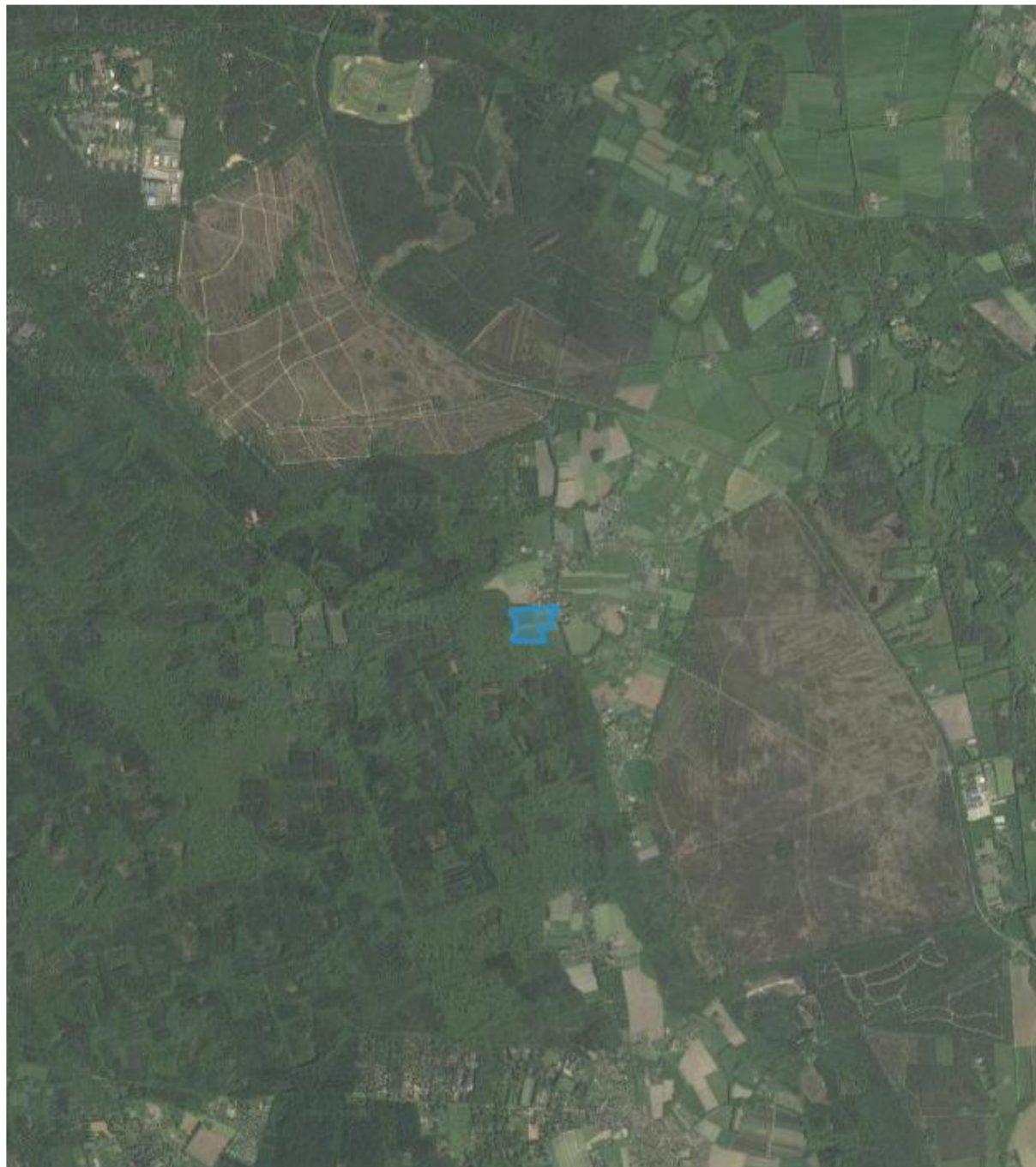
[@mbhconsult.nl](mailto:mbhconsult.nl)

Inhoud

Inleiding	3
1. Toetsingskader	5
2. Uitgangspunten	6
2.1 Projectgegevens.....	6
2.2 NK 2025.....	8
2.2.1 Op- en afbouw	8
2.3.2 Evenement dagen.....	10
3. Berekeningsresultaat project	13
4. Verleasen – Extern salderen.....	14
4.1 Gegevens saldering	14
4.2 Referentiesituatie	14
4.3 Berekeningsresultaat extern salderen	15
5. Externe saldering als mitigerende maatregel.....	16
5.1 Voorwaarde additionaliteit.....	16
5.2 Voldoen aan instandhoudingsdoelstellingen.....	16
5.3 Stikstofdepositie op landelijk niveau	16
5.4 Stikstofdepositie op gebiedsniveau	17
5.5 Conclusie	20
Bijlage 1: Foto's bestemmingsplannen.....	21

Inleiding

Stichting Tractor Pulling Speuld heeft MBH Consult B.V. opdracht gegeven voor het uitvoeren van een onderzoek stikstofdepositie ten behoeve van het organiseren van het Nederlands Kampioenschap Tractor Pulling aan de Garderenseweg 195 te Speuld. In figuur 1.1 is een globale situering van het project weergegeven.

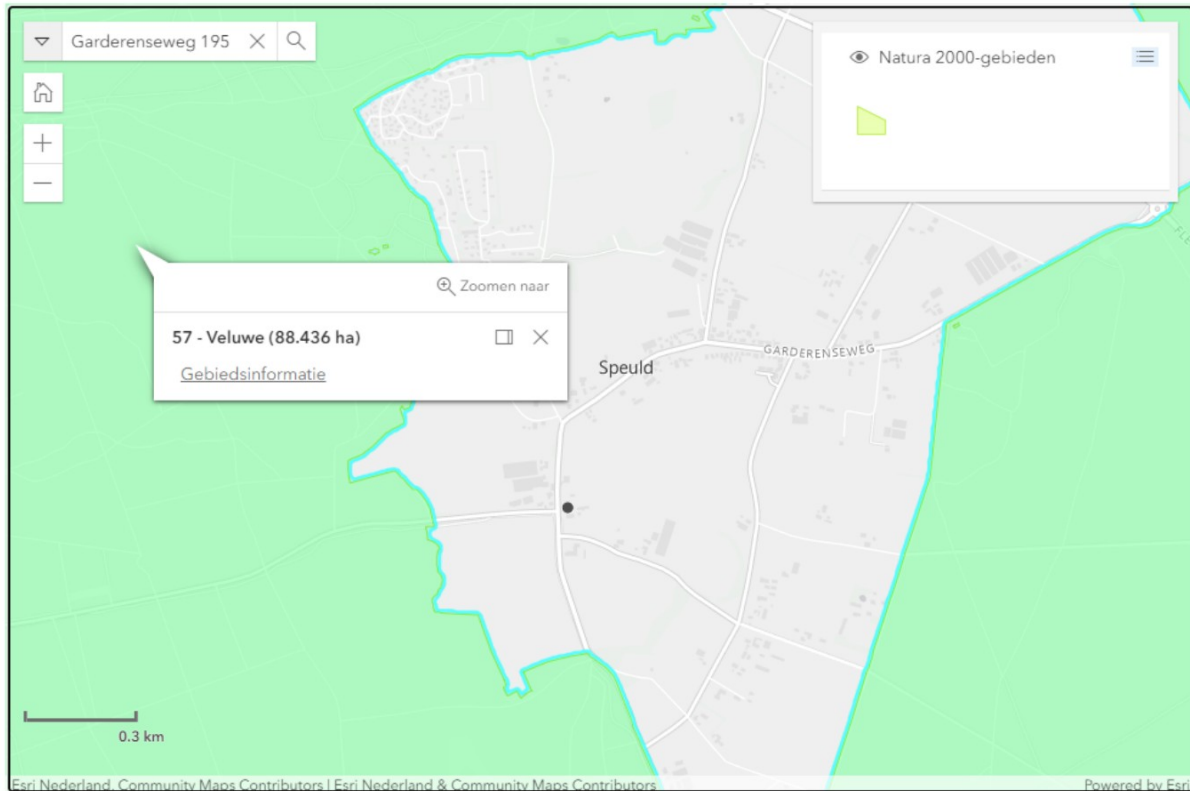
Figuur 1.1 Situering projectgebied

Er is onderzoek verricht naar de stikstofdepositiebijdrage op de omliggende Natura 2000-gebieden om te bepalen of het project negatieve gevolgen kan hebben voor stikstofgevoelige habitattypen.

Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden is(natura2000.nl):

- Veluwe (ca. 0,2 km)

Voorgaand is zichtbaar in figuur 1.2

Figuur 1.2 Omliggende Natura 2000-gebieden

1. Toetsingskader

De bescherming van de Natura 2000-gebieden is geregeld in de Omgevingswet. In zowel de Habitat- als de Vogelrichtlijn zijn de gebieden opgenomen welke als Natura 2000-gebied worden aangemerkt. Een project dat significante gevolgen kan hebben, heeft een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit nodig. Ter beoordeling daarvan is onderzoek verricht naar de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Het projecteffect van het project op Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige natuur dient bepaald te worden. De berekening zal worden verricht met behulp van de AERIUS Calculator, zoals voorgeschreven in de Omgevingswet.

Het projecteffect wordt inzichtelijk gemaakt op twee decimalen nauwkeurig.

2. Uitgangspunten

2.1 Projectgegevens

Met het project wordt de organisatie van het Nederlands Kampioenschap Tractor Pulling 2025 mogelijk gemaakt. Het evenement bevat op hoofdlijnen de volgende details:

- Wedstrijd wordt gehouden op vrijdag 26 september en zaterdag 27 september
- Deelnemers verdeeld in sportklassen en standaardklassen, alsmede sporttrucks
- Ca. 2.500 bezoekers per dag (2.250 unieke bezoekers, ca. 250 bezoekers als deelnemer en helpers van deelnemers)
- Aansluitend vindt er voor de bezoekers een tentfeest plaats, zodat deze meer gespreid het terrein zullen verlaten
- Opbouwwerkzaamheden verspreid over worst case maximaal 4-5 dagen
- Afbouwwerkzaamheden verspreid over worst case maximaal 0,5 - 2 dagen

Op- en afbouw

De op- en afbouw van het evenement brengt relevante emissies van stikstofoxiden (NOx) en ammoniak (NH3) met zich mee. Hierbij valt te denken aan verkeersbewegingen licht en zwaar verkeer, alsmede de inzet van mobiele werktuigen.

Evenement

De relevante emissies van stikstofoxiden (NOx) en ammoniak (NH3) voor dit evenement vinden plaats door verkeersbewegingen van en naar het project, mobiele werktuigen, aggregaten en de deelnemende voertuigen. De verkeersgeneratie wordt bepaald op basis de verwachte bezoekersaantallen. De inzet van mobiele werktuigen is gebaseerd op basis van opgave door de organisatie. De emissies samenhangend met de deelnemende voertuigen is een worst case benadering op basis van opgave van de organisatie, alsmede de ervaringen van MBH Consult.

Ontsluiting verkeer

Het evenement genereert verkeersbewegingen door zowel licht als zwaar vrachtverkeer. Conform jurisprudentie dient dit verkeer te worden meegenomen in de berekening totdat het is geïntegreerd in het heersende verkeersbeeld.

Op basis van de 'Checklist aanvraagvereisten vergunningaanvragen Omgevingswet' van de provincie Gelderland gelden de volgende uitgangspunten voor de verkeersontsluiting:

- Het vrachtverkeer van en naar het project bedraagt maximaal 2% van het totale aantal vrachtwagens op de betreffende weg.
- Het personenverkeer van en naar het project vormt maximaal 2% van het totale gemotoriseerde verkeer.

De provincie Gelderland hanteert richtlijnen voor de afstand waarbinnen projectverkeer dezelfde snelheid als het overige verkeer moet bereiken:

- Binnen de bebouwde kom: 50 meter voor personenauto's, 150 meter voor vrachtauto's.
- Buiten de bebouwde kom: 80 meter voor personenauto's, 250 meter voor vrachtauto's.

De ontsluiting van het project vindt plaats via de Garderenseweg (Verkeersgegevens uit het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit¹ 1.979 mv/etm. licht verkeer, 0% file en 67 mv/etm. zwaar verkeer 0% file). De Garderenseweg is de doorlopende verkeersader tussen Garderen en de N302. De Garderenseweg kent ter hoogte van de Koningsweg de genoemde verkeersintensiteit. Gelet op de afwezigheid van andere grote verkeersaders tot aan de Garderenseweg 195 wordt deze verkeersintensiteit als representatief gezien voor de lokale verkeersdruk.

Op deze weg wordt aangenomen dat de verkeersaantrekkende werking opgaat in het bestaande verkeersbeeld, omdat het verkeer zich heeft verdund tot 2% van het overige verkeer, omdat er teruggerekend naar dagbasis sprake is (2.000 verkeersbewegingen / 365 dagen) van 5,5 motorvoertuigen per etmaal licht verkeer en (336 verkeersbewegingen / 365 dagen) 0,92 motorvoertuigen per etmaal zwaar verkeer (zie tabel pagina 10). Deze intensiteit gedeeld op de lokale verkeersintensiteit leidt tot een maximale toename van 2% en derhalve wordt voldaan aan de Gelderse richtlijn.

Aanvullend wordt rekening gehouden met de richtlijnen van de Provincie omtrent rijafstanden binnen de bebouwde kom.

Volgens CIMLK-indicatoren is lokaal geen sprake van filevorming. In AERIUS 2024 zijn verkeersstops meegenomen voor het oprijden van wegen, kruispunten en verkeerslichten. Additioneel wordt geen congestie ingerekend.

Voor langzaam rijdend en manoeuvrerend verkeer op het terrein wordt een lijnbron gemodelleerd met een stagnatiepercentage van 100%.

Koude start wegverkeer

Een koude start is aan de orde indien een motorvoertuig langer dan 2 uur met uitgeschakelde motor op de betreffende locatie aanwezig is. In onderhavig onderzoek zal per verkeerstype een afweging en onderbouwing worden gegeven of dit aan de orde is en in welke mate.

De emissies voor koude start van het wegverkeer worden ingegeven als vlakbron op de betreffende locatie.

Rekenjaar

Er is gerekend met rekenjaar 2025, omdat het evenement gepland staat in 2025 plaats te vinden.

AERIUS Versie 2024

Het onderzoek is uitgevoerd met AERIUS 2024. Dit is het wettelijk voorgeschreven instrument, na de actualisatie van 1 oktober 2024.

¹ <https://www.cimlk.nl/kaart>

2.2 NK 2025

2.2.1 Op- en afbouw

De op- en afbouw van het evenement brengt relevante emissies van stikstofoxiden (NOx) en ammoniak (NH3) met zich mee. Hierbij valt te denken aan verkeersbewegingen licht en zwaar verkeer, alsmede de inzet van mobiele werktuigen.

Hoewel de opbouw plaats vindt 4 á 5 dagen voorafgaand aan het evenement, vindt deze opbouw plaats in de vrije tijd van de vrijwilligers op de avonden tussen 19:00 en 22:00. Per avond zijn de werkzaamheden dus relatief beperkt. Om die reden strekt het zich maximaal uit over 4-5 avonden.

Verkeersbewegingen

De verkeersbewegingen voor de op- en afbouw van de evenementen zijn zichtbaar in de volgende tabel:

Op / afbouw	Licht verkeer	Vrachtverkeer
Op-/afbouw	180	20

Tabel 1.1 Verkeersbewegingen op- en afbouw evenementen

- De opgegeven aantal betreft de autobewegingen van vrijwilligers, de vervoersbewegingen met spullen met aanhanger en de vervoersbewegingen met spullen middels vrachtverkeer
- Alle aantallen zijn verdubbeld ten opzichte van de opgave, omdat dit retourbewegingen betreft
- Conform de AERIUS definitie vallen bestelbusjes en kleine vrachtauto's (éénassige bakwagens) onder licht verkeer

Mobiele werktuigen

De inzet van mobiele werktuigen voor de op- en afbouw van de evenementen zijn zichtbaar in de volgende tabel:

Taak	Machine	Bouwjaar	Vermogen	Verbruik per uur	Inzet in uren	Verbruik totaal	AdBlue
Opbouw	Tractor	2014-2018	100	10,04	12	120	7
Opbouw	Mobiele kraan	2014-2018	100	10,04	4	40	2
Opbouw	Shovel	Elektrisch					
Opbouw	Shovel	2014-2018	100	10,04	2	20	1
Opbouw	Gator	Elektrisch					
Opbouw	Grader	2014-2018	120	11,94	2	24	1
Afbouw	Tractor	2014-2018	100	10,04	2	20	1
Afbouw	Shovel	Elektrisch					
Afbouw	Kraan	2014-2018	150	14,79	1	15	1
Afbouw	Gator	Elektrisch					

Tabel 1.2 Inzet mobiele werktuigen op- en afbouw evenementen

- De aangegeven uren betreffen de totale inzet. Dit is dus de inzet inclusief uren voor stationaire draai van de werktuigen
- De kleibaan (150 x 20 m) is reeds te plaatse en hoeft derhalve enkel 'bewerkt' te worden
- De mobiele werktuigen worden ingegeven als vlakbron / lijnbron op de projectlocatie, omdat deze over het gehele evenemententerrein zullen bewegen, danwel middels een vast patroon zullen bewegen

Koude start

Worst case wordt voor elke verkeersbeweging licht en zwaar verkeer een koude start ingegeven. Dit betreft dus 50% van de verkeersgeneratie en daarmee wordt voor élk voertuig uitgegaan van een koude start.

2.3.2 Evenement dagen

De relevante emissies van stikstofoxiden (NOx) en ammoniak (NH3) voor dit evenement vinden plaats door verkeersbewegingen van en naar het project, mobiele werktuigen en de deelnemende voertuigen. De verkeersgeneratie wordt bepaald op basis de verwachte bezoekersaantallen. De inzet van mobiele werktuigen is gebaseerd op basis van opgave door de organisatie. De emissies samenhangend met de deelnemende voertuigen is een worst case benadering op basis van opgave van de organisatie, alsmede de ervaringen van MBH Consult.

Verkeersbewegingen

In het onderzoek is rekening gehouden met de volgende verkeersgeneratie:

Wie	Licht verkeer	Vrachtverkeer
Bezoekers	1800	
Organisatie	200	4
Deelnemers 1 tractor per vrachtwagen		202
Deelnemers 2 tractoren per vrachtwagen		108
Deelnemers over de weg		22
	2000	336

Tabel 2.1 Verkeersbewegingen evenementdagen

- Er worden maximaal 2.250 bezoekers (los van de deelnemers en daarbij behorende helpers) verwacht. Hiervan zal, gebaseerd op eerdere NK's, 40% met de auto zal komen, waarbij gerekend is met 2 personen per auto. Dit leidt tot 900 autobewegingen
- Het tentfeest is bedoeld om bezoekers meer gespreid het terrein te doen verlaten. Dit zorgt niet voor meer verkeersaantrekkende werking, omdat de toegang uitsluitend voor aanwezige bezoekers is
- Er zullen ca. 220 unieke deelnemers zijn
- 95% van de deelnemers zal met de vrachtauto naar het evenement komen. Hiervan zal 50% minimaal twee tractoren op een vrachtwagen bevatten
- 5% deelnemers komen mogelijk over de weg naar het evenement. AERIUS is beperkt voor wat betreft de invoer van als wegverkeer. Worst case is er voor gekozen om voor iedere deelnemer een vrachtbeweging te modelleren voor aan- en afvoer over de weg. Hiervoor is worst case zwaar vrachtverkeer geselecteerd

Mobiele werktuigen

De inzet van mobiele werktuigen tijdens de evenementen, voor baanonderhoud en dergelijke is zichtbaar in de volgende tabel:

Taak	Machine	Bouwjaar	Vermogen	Verbruik per uur	Inzet in uren	Verbruik totaal	AdBlue
Scrapers	Tractor	2014-2018	150	14,79	24	355	21
Bandenwals	Bandenwals	2014-2018	80	8,14	24	195	12
Afslepen	Tractor	2020	100	10,04	10	100	7
Ophalen / brengen trekkers (super)sport	Tractor	2020	100	10,04	25	251	17
Kraan t.b.v. sleepwagens	Mobiele kraan	2014-2018	100	10,04	2	20	1
Catering	Gator	Elektrisch					
Aggregaat	100 kVa	2020	80	8,14	13	106	7

Tabel 2.2 Inzet mobiele werktuigen evenement

- De aangegeven uren betreffen de totale inzet. Dit is dus de inzet inclusief uren voor stationaire draai van de werktuigen
- Om de uitstoot te beperken wordt gebruik gemaakt van de lokale stroomaansluiting, zodat de inzet van aggregaten kan worden voorkomen. De ingerekende aggregaat is een back-up aggregaat
- De mobiele werktuigen worden ingegeven als vlakbron / lijnbron op de projectlocatie, omdat deze over het gehele evenemententerrein zullen bewegen, danwel middels een vast patroon zullen bewegen

Deelnemers

Gebaseerd op het werkelijk aantal treks tijdens het Nederlands Kampioenschap 2024(ntto.nl) zijn de volgende invoergegevens opgesteld:

Klasse	Aantal treks	Bouwjaar	Vermogen
Standaard klassen	131	2001 en ouder	75 - 560 kW
Sportklassen en trucks	217	2001 en ouder	75 - 560 kW
Stationair / opwarmen / rijden binnen rennerskwartier			
Duur per trek		Verbruik totaal	Draaiuren totaal
0,5 minuten	15 minuten	254 liter	33,8
0,5 minuten	15 minuten	841 liter	56,1

Tabel 2.3 Emissiefactoren deelnemers

- De emissies worden ingegeven als vlakbron op de projectlocatie, omdat deze over het gehele evenemententerrein zullen bewegen
- Een recente ontwikkeling is de inzet van HVO brandstoffen. Deze biologische diesels hebben een tot 29% lagere NOx uitstoot. De NTTO heeft deze voor sportklassen verplicht gesteld. Omdat het precieze 'voordeel' van deze brandstof niet exact te bepalen is, wordt dit potentiële 'voordeel' buiten beschouwing gelaten
- Deelnemende standaard tractoren zijn gemiddeld genomen van bouwjaar 2001 of ouder
- Deelnemende sport, supersport en trucks zijn moderne motoren welke doorgaans jaarlijks gereviseerd worden teneinde optimale prestaties te kunnen bereiken. Vanuit dat licht beschouwende zouden de motoren kunnen worden ingegeven als zijnde bouwjaar 2019 en jonger. Worst case wordt een middenweg gekozen en zal bouwjaar 2011 en jonger worden ingegeven

Koude start

Elke deelnemer zal vermoedelijk langer dan twee uur op het evenement aanwezig zijn. Derhalve wordt voor elke deelnemer een koude start ingegeven. Ook bezoekers zullen langer dan twee uur aanwezig zijn. Voor iedere enkele autobeweging wordt een koude start ingegeven.

3. Berekeningsresultaat project

Met bovenstaande uitgangspunten is de berekening van het projecteffect van de beoogde situatie verricht met behulp van het programma Aeries Calculator. In de bijlagen zijn de AERIUS rapportages bijgevoegd van de invoergegevens en het berekeningsresultaat.

Uit de projectberekening volgt een hoogste depositie van 0,16 mol/ha/j. binnen Natura 2000-gebied Veluwe op hexagon 5081796.

Er treedt een toename van stikstofdepositie op, binnen 379,14 ha binnen het Natura 2000-gebied Veluwe (zie projectberekening AERIUS_projectberekening_20250828112712_S6bKegdfLixi_NK2025).

Bij een dergelijke projectbijdrage treedt er stikstofdepositie op binnen omliggende Natura 2000-gebieden. Derhalve zijn significant negatieve effecten binnen de omliggende Natura 2000-gebieden niet op voorhand uit te sluiten.

Er is daarom een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit onder de noodzakelijk. Hiervoor is deze passende beoordeling opgesteld.

4. Verleasen – Extern salderen

4.1 Gegevens saldering

De gronden waarop het evenement plaatsvindt (kadastraal bekend als EML00-D-1874) worden bemest. Voor de berekening waarbij extern wordt gesaldeerd als onderdeel van het verleasen, wordt de berekening van het projecteffect van de beoogde situatie als gedaan in hoofdstuk 2, vergeleken met de hierna te beschrijven referentiesituatie. In deze salderingssituatie wordt 65% afgeroomd, conform Gelderse beleidsregels voor verleasen / extern salderen.

4.2 Referentiesituatie

Onderdeel van het evenemententerrein zijn gronden waarop bemest wordt. Een van de onderdelen is het bezoekers / deelnemers parkeren ter grootte van 8.000 m² (tegen de bosrand). Voor het evenement zal de bemesting van deze grond tussen 15 september 2025 en 15 september 2026 (tijdelijk, éénmalig en gedurende één jaar) worden gestaakt. Het betreft perceel EML00-D-1874 (gedeeltelijk). Het tijdelijk staken van de bemesting wordt gedaan om de stikstofuitstoot te verlagen en de stikstofgevoelige natuur hiermee te kunnen verbeteren. Het staken van de bemesting wordt geborgd middels een Leaseovereenkomst tussen de eigenaar en tevens verhuurder van de grond en de organisatie van het evenement OTTS.

Op het moment van aanwijzing van het N2000-gebied Veluwe, 24 maart 2000, had het perceel volgens bestemmingsplan 'Buitengebied 1983', vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 22 maart 1984, de bestemming *agrarisch gebied met bijzondere natuurlijke en landschappelijke kenmerken* (zie Bijlage 1: Foto's bestemmingsplannen). In het opvolgende bestemmingsplan 'Buitengebied Agrarische Enclave', vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 25 februari 2003, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland op 18 oktober 2005, heeft het perceel de bestemming *Agrarisch gebied met landschapswaarden* (zie Bijlage 1: Foto's bestemmingsplannen). Ook in het daarop volgende bestemmingsplan 'Buitengebied Agrarische Enclave herziening 2007', vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 3 juni 2008, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland op 24 april 2009 en onherroepelijk bij afspraak van de Raad van State van 04 mei 2010, heeft het perceel de bestemming *Agrarisch gebied met landschapswaarden* (zie Bijlage 1: Foto's bestemmingsplannen). In het hierna volgende en heden vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied Agrarische enclave en Speuld', vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 28 mei 2015 en inmiddels onherroepelijk, heeft het perceel een agrarische bestemming, namelijk *Agrarisch met waarden – landschapswaarden* (zie Bijlage 1: Foto's bestemmingsplannen).

Het perceel kon worden en is dus vanaf het moment van aanwijzing van het N2000-gebied Veluwe op 24 maart 2000, tot en met heden agrarisch gebruikt.

Topotijdreis² toont aan dat in 2000 reeds sprake was van agrarisch gebruik van de grond. Elk opeenvolgend jaar tot aan heden laat hetzelfde beeld zien.

Cumulatief wordt voldaan aan de volgende voorwaarden conform de Afdelingsuitspraak van 12 oktober 2021 (ECLI:NL:RVS:2022:2874):

- Op referentiedatum (24 maart 2000) was agrarisch gebruik van de grond met bemesten toegestaan
- De gronden waren op referentiedatum als agrarische grond in gebruik

² <https://www.topotijdreis.nl/kaart/2006/@176724,475383,11.57>

- Bemesten is sinds referentiedatum altijd toegestaan
- Het planologisch regime heeft sinds 24 maart 2000 onafgebroken het gebruik van grasland toegestaan

Bovenstaande zaken leiden ertoe dat de hoogste stikstofgebruiksnorm (anno 2025) als begrensde norm kan worden ingezet ter saldering.

Conform het mestbeleid 2025 bedragen de maximale stikstofnormen:

1. Dierlijke mest³ = 170 Kg
2. Kunstmest⁴ = 155 Kg o.b.v. overige bollenteelt

Voorgenoemd leidt tot het volgende overzicht:

Mesttype	Maximale gebruiksnorm in Kg	Aantal ha.	Totaal Kg	TAN-gehalte	NH3 norm	Totaal NH3 in Kg/j.
Dierlijke mest	170	0,8	136	60%	22,50%	18,36
Kunstmest	155	0,8	124	-	0,039	4,84
						23,20

Tabel 4.1 Referentiesituatie - bemesting

4.3 Berekeningsresultaat extern salderen

De berekening met extern salderen is verricht met behulp van het programma Aerijs Calculator. In de bijlagen zijn de AERIUS rapportages bijgevoegd van de invoergegevens en het berekeningsresultaat.

Het effect leidt tot een maximale afname van 1,74 mol/ha/jaar, waarbij de afname plaats vindt binnen 570,24 ha. (zie projectberekening AERIUS_projectberekening_20250828111737_RQn7yXatTVxv_NK2025).

Bij een dergelijke bijdrage treden er geen significant negatieve effecten op binnen de omliggende Natura 2000-gebieden. Geconcludeerd wordt dat ten aanzien van het aspect stikstofdepositie er geen belemmeringen zijn voor dit evenement.

Echter er dient aangetoond te worden of de stikstof van de bemesting ingezet kan worden voor het project of dat dit had toe moeten komen aan de natuurhersteldoelen.

³ <https://www.rivm.nl/landelijk-meetnet-effecten-mestbeleid/nieuwsbrieven/geen-verandering-van-nitraatconcentratie-aangetoond-bij-bedrijfs-eigen-stikstofnorm>

⁴ https://www.rvo.nl/sites/default/files/2024-12/Tabel-2-Stikstof-landbouwgrond-2025_0.pdf

5. Externe saldering als mitigerende maatregel

5.1 Voorwaarde additionaliteit

In de tussenuitspraak van 6 maart 2024 [1] over het Tracébesluit A12/A15 Ressen – Oudbroeken (ViA15) 2021 oordeelt de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State dat nog niet aan alle vereisten wordt voldaan om extern salderen in de aanvullende passende beoordeling als mitigerende maatregel te kunnen inzetten. Met de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State van 18 december 2024 (zaaknummer 202201311/1 (Rendac), ECLI:NL:RVS:2024:4923 <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@147425/202201311-1-r2/> en zaaknummer 202200383/1 (Amercentrale) ECLI:NL:RVS:2024:4909 <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@147431/202200383-1-r2/>) worden de voorwaarden voor intern salderen (inzetten referentiesituatie in de passende beoordeling als mitigerende maatregel) nagenoeg gelijkgetrokken met voorwaarden voor extern salderen. Daarmee zal ook de additionaliteitsvereiste moeten worden getoetst: salderen mag alleen als de maatregel (inzet referentiesituatie) niet ook nodig is om natuur te behouden, herstellen of verslechtering te voorkomen. Aannemelijk moeten worden gemaakt dat de beëindiging van de weidebemesting niet nodig is om die (blijvende) daling van stikstofdepositie op gebiedsniveau te realiseren.

Vervolgens moet de vraag beantwoord worden of voldoende aannemelijk is dat in het Natura 2000-gebied Veluwe waar externe saldering is ingezet voor het project, een (blijvende) daling van de stikstofdepositie op gebiedsniveau wordt gerealiseerd.

5.2 Voldoen aan instandhoudingsdoelstellingen

Als eerste dient daarom onderbouwd te worden dat aan de instandhoudingsdoelstellingen kan worden voldaan als aannemelijk is dat een (blijvende) daling van de stikstofdepositie plaatsvindt. Uit het beheerplan voor Natura 2000-gebied Veluwe (Beheerplan Natura 2000 Veluwe (057), Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland op 23 januari 2018, https://media.gelderland.nl/Binnenwerk_Beheerplan_N2000_Veluwe_maart_2018_5c5e640928.pdf) blijkt dat de landelijke maatregelen voor daling van de stikstofdepositie in combinatie met aanvullende maatregelen leiden tot een duurzame instandhouding van de kwetsbare habitattypen en soorten.

5.3 Stikstofdepositie op landelijk niveau

Of er sprake is van een voldoende dalende stikstofdepositie blijkt uit de analyse van de historische en verwachte landelijke ontwikkeling.

De historische en verwachte ontwikkeling van de landelijke stikstofemissies en stikstofdepositie volgen uit de jaarlijkse monitoring van het RIVM van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Deze resultaten zijn beschikbaar in de meest recente AERIUS Monitor 2023 en Monitor 2024.

1. Historische ontwikkeling stikstofdepositie op landelijk niveau

Onderstaande is geciteerd uit: Monitor stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden 2024, Publicatiedatum 01-10-2024, <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2024-0076.pdf>.

“Het RIVM onderzoekt elk jaar hoe de neerslag van stikstof zich ontwikkelt. Tussen 2005 en 2022 kwam er in Natura 2000-gebieden ongeveer 20 procent minder op de natuur terecht. Dit komt vooral doordat landbouw en verkeer in Nederland en de landen eromheen minder stikstof uitstootten. Wel daalde de uitstoot van deze sectoren de laatste tien jaar minder dan in de jaren ervoor. De hoeveelheid stikstof die op de natuur terechtkomt, neemt daardoor de laatste jaren steeds minder

af. Andere sectoren, zoals industrie en energievoorziening, stootten ook steeds minder stikstof uit, maar dragen weinig bij aan de stikstofdepositie.

Hoe meer stikstof op de natuur terechtkomt en hoe langer dat duurt, hoe groter de kans is dat de natuur verslechtert. Deze monitor geeft daarom aan of de hoeveelheid stikstof boven de kritische depositiewaarde ligt en ook hoeveel stikstof erboven ligt. Doordat de stikstofneerslag daalt, was in 2022 de hoeveelheid stikstof boven de kritische depositiewaarde ongeveer 40 procent lager dan in 2005. Hierdoor komt in steeds meer delen van Natura 2000-gebieden de stikstofdepositie onder de kritische waarde: tussen 2005 en 2022 steeg dat oppervlak van ongeveer 20 naar 28 procent.”

2. Verwachte ontwikkeling stikstofdepositie op landelijk niveau

Ondanks dat de stikstofneerslag in veel natuurgebieden nog steeds te hoog is, is er sprake van een dalende trend al gevolg van diverse landelijke maatregelen. Zo blijkt uit het meest recente rapport van de Planbureau voor de Leefomgeving Emissieramingen luchtverontreinigende stoffen 2025 (<https://www.pbl.nl/system/files/document/2025-03/pbl-2025-emissieramingen-luchtverontreinigende-stoffen-2025-5494.pdf>

). De piekbelastersmaatregelen geven aan bedrijven die door hun ligging en stikstofuitstoot relatief veel bijdragen aan de hoge depositie, de mogelijkheid om vrijwillig te stoppen, innoveren, extensiveren, om te schakelen of te verplaatsen. Diverse klimaat- en bronbeleid als bijvoorbeeld het programma Schoon en Emissieloos bouwen, zorgt voor een stevige daling van NOx van verkeer en industrie. In de periode tot 2030 daalt de geraamde emissie van NOx anderhalf keer zo snel als de ammoniakemissie. Tussen 2030 en 2035 blijft de NOx-emissie in hetzelfde tempo dalen, terwijl de daling van ammoniakemissie afvlakt.

Door een uitzonderingspositie (derogatie) mogen Nederlandse boeren meer mest uitrijden dan de Nitraatrichtlijn voorschrijft. Per 1 januari 2026 vervalt deze derogatie. Daardoor en door beëindigingsregelingen en emissiearme stallen daalt de nationale ammoniakemissie door de landbouw naar verwachting van 110 kton in 2022 naar 90 kton in 2030. Grofweg de helft daarvan komt door het vervallen van de derogatie. De nieuwe raming ligt 15 procent lager dan de raming voor de landbouw in 2030 uit de ERL 2023.

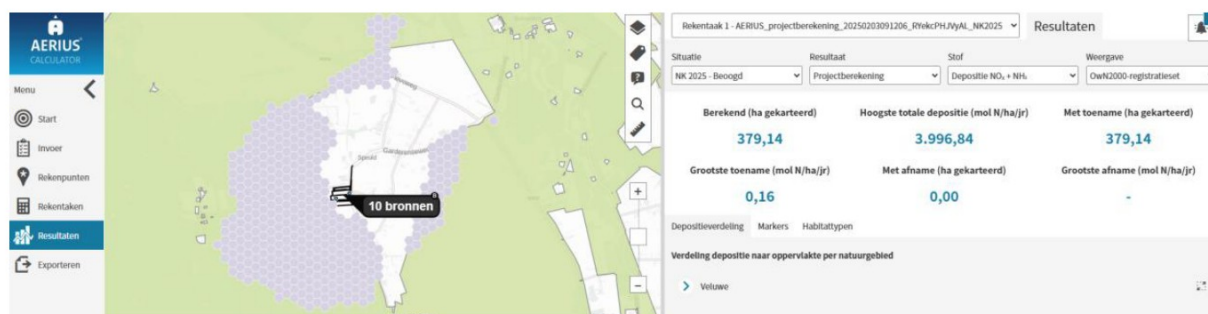
Europese en nationale emissienormen hebben in alle sectoren gezorgd voor een sterke daling van de uitstoot en zorgen voor een verdere daling in de komende jaren. Met name in de mobiliteit is dit de komende jaren bepalend voor de verdere daling.

Doordat klimaatbeleid het gebruik van fossiele brandstoffen vermindert, zorgt het direct voor een daling van de uitstoot van NOx in de industrie en de energiesector.

Met deze maatregelen wordt gestreefd naar het behalen van de in de wet gestelde doelen. Er zal naar verwachting dus een blijvende dalende trend zijn.

5.4 Stikstofdepositie op gebiedsniveau

Het project zelf geeft een toename van depositie op 379,14 ha. gekarteerde habitattypen.

Figuur 4.1 AERIUS_projectberekening_20250515131444_RSCXHWkqLfXS_NK2025– Resultaten - Depositieverdeling

Alle hexagonen bevatten stikstofgevoelige habitats.

Binnen deze hexagonen zijn de navolgende in het Beheerplan Natura 2000 Veluwe (057) (https://media.gelderland.nl/Binnenwerk_Beheerplan_N2000_Veluwe_maart_2018_5c5e640928.pdf) genoemde habitats aanwezig:

Rekentaak 1 - AERIUS_projectberekening_20250203091206_RYekcPHJVyAL_NK2025		Resultaten	
Situatie	Resultaat	Stof	Weergave
NK 2025 - Beoogd	Situatieresultaat	Depositie NO _x + NH ₃	OwN2000-registratieset
Berekend (ha gekarteerd)	379,14	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	3.996,84
		Hoogste bijdrage (mol N/ha/jr)	0,16
Depositiesverdeling	Markers	Habitattypen	
Habitattypen en maximale belasting		Berekend (ha gekarteerd)	KDW (mol N/ha/jr)
Veluwe			Hoogste bijdrage (mol N/ha/jr)
H9120	Beuken-elkenbossen met hulst	91,05	1.071
Lg14	Elken- en beukenbos van lemige zandgronden	164,77	1.071
ZGH9120	Beuken-elkenbossen met hulst	44,41	1.071
Lg13	Bos van arme zandgronden	47,77	1.071
H4030	Droge heiden	22,08	714
L4030	Droge heiden	4,57	714
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	3,20	1.071
Lg09	Droog struigrasland	0,40	1.000
ZGH4030	Droge heiden	0,36	714
H7150	Plonervegetaties met snavelblezen	0,30	1.071
H9190	Oude elkenbossen	0,22	1.071
H6410	Blauwgraslanden	0,01	786
H6230vka	Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	0,00	714

Figuur 4.2 Projectberekening 20250203091206_RYekcPHJVyAL_NK2025 – Resultaten - Habitattypen

Habitattypen en leefgebieden van habitatsoorten zijn stikstofgevoelig wanneer de KDW kleiner is dan 2.400 mol/ha/jr. Alle hexagonen bevatten stikstofgevoelige habitats.

Ook is hier een kolom hoogste %KDW opgenomen. Met de kolom hoogste %KDW wordt de hoogste relatieve bijdrage aan de KDW per habitatype bedoeld (Handboek AERIUS Calculator, hoofdstuk 7, https://nexus.aerius.nl/repository/website-resources/calculator/Handboek_aerius_calculator_2024_1_v1_20250210.pdf). In de gebruikersinterface van AERIUS worden getallen afgerond, terwijl achter de schermen met meer decimalen wordt gerekend. Hierdoor kan het voorkomen dat het hoogste %KDW afgerond 0% lijkt, terwijl er in werkelijkheid een kleine overschrijding is berekend. Daarom kan op basis van het hoogste %KDW niet volledig uitgesloten worden dat er een ecologisch effect optreedt. Wel is duidelijk dat het om een zeer geringe overschrijding gaat.

Voor het Natura 2000-gebied Veluwe is een natuurdoelanalyse gemaakt, waarin wordt beoordeeld of de wettelijke doelstellingen voor dat Natura 2000-gebied (kunnen) worden bereikt, of dat er sprake is van (dreigende) verslechtering. Uit de Natuurdoelanalyse Veluwe(57), Eindconcept, Provincie Gelderland, 5 juni 2023 (https://www.ecologischeautoriteit.nl/projectdocumenten/013610_5123_Natuurdoelanalyse_Veluwe_def.pdf) en het advies van de Ecologische autoriteit hierop (https://ecologischeautoriteit.nl/docs/mer/p51/p5123/5123_advies_natuurdoelanalyse.pdf) blijkt voor bossen dat de generieke kernopgave voor de Veluwe is gericht op vergroting van de interne samenhang door herstel van evenwichtige verdeling, versterking van het ruimtelijke netwerk en versterking van overgangen van droge naar natte gebieden. Er wordt aangegeven dat wanneer op Veluweschaal, de gunstige instandhouding van een habitatype of soort nog niet is bereikt, dit in de praktijk praktijk betekent dat lokale aantasting van een habitatype of soort al snel kan leiden tot verslechtering en dus voorkomen moet worden.

In het Herstelprogramma bossen (https://media.gelderland.nl/Herstelprogramma_Bossen_GS_mei_2023_webl_r_1518316fc4.pdf?updated_at=2023-05-09T13:42:52.281Z) wordt bij de grootste knelpunten voor bossen op de Veluwe dit is de voortgaande zeer hoge stikstofdepositie met als gevolg, vermesting, vervuiling, bodemverzuring, een nutriëntenonbalans in voedsel voor kleine fauna en in de verdere voedselketen en verhoogde kwetsbaarheid voor klimaatverandering. In het Herstelprogramma Heiden en stuifzanden (https://media.gelderland.nl/Herstelprogramma_Heiden_en_stuifzanden_GS_mei_2023_webl_r_d3d90dee70.pdf?updated_at=2023-05-09T13:42:50.901Z) wordt ditzelfde knelpunt genoemd.

In beide Herstelprogramma's is een van de sleutelfactoren die genoemd wordt de verlaging van de stikstofdepositie. Er wordt aangegeven dat dit is uitgewerkt in de stikstofaanpak vanuit het Rijk (zie bovenstaand onder 4.2). De overige herstelmaatregelen zijn gericht op behoud van oppervlakten en structuurherstel. Van aantasting van oppervlakte of structuren is bij dit project geen sprake.

Uit Aerius blijkt dan ook dat op alle hexagonen géén hersteldoel ligt. Een hexagoon heeft een hersteldoel als het de enige of meeste geschikte locatie is voor herstel er in ieder geval netto sprake is van achteruitgang in oppervlakte van dit habitat in het totale Natura 2000-gebied. En ook als deze locatie als herstellocatie is vastgelegd in het Natura 2000- beheerplan. Zoals vorenstaand omschreven is dit laatste niet van toepassing.

Daarom mag geconcludeerd worden dat van urgent oppervlakte of structuurherstel binnen deze hexagonen geen sprake is.

Nu er dus geen sprake is van lokale aantasting van een habitatype of soort, zal er geen verslechtering optreden als waarvoor in de Natuurdoelanalyse en het advies van de Ecologische autoriteit wordt gewaarschuwd.

5.5 Conclusie

Extern salderen mag ingezet worden als mitigerende maatregel nu blijkt dat:

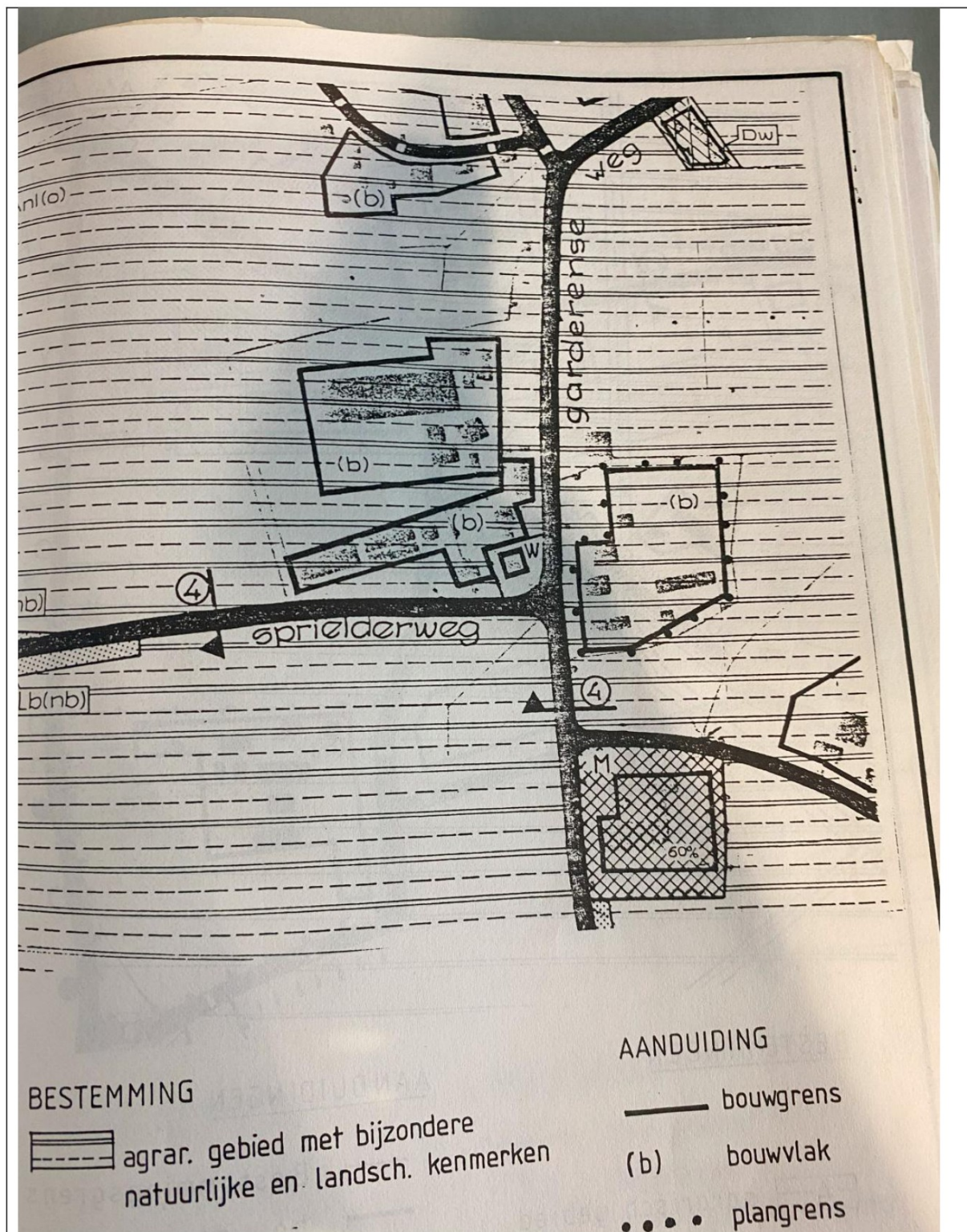
- Het project een eenmalig evenement is;
- Het project zeer tijdelijk, voor de duur van twee dagen, is;
- Het project een zeer geringe depositie van maximaal 0,16 mol/ha/jaar op 379,14 hexagonen veroorzaakt;
- Mitigerende maatregelen voor het project worden genomen waarbij de gronden perceel EML00-D-1874 (gedeeltelijk), ter grootte van 8.000 m² (tegen de bosrand). Voor het evenement zal de bemesting van deze grond tussen 15 september 2025 en 15 september 2026 (tijdelijk, éénmalig en gedurende één jaar) worden gestaakt;
- Daarbij rekening gehouden wordt met een afromingspercentage van 65% (welke stikstof direct aan de natuur wordt teruggegeven). van 1,74 mol/ha/jaar, waarbij de afname plaats vindt binnen 570,24 ha.;
- Net als in de uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant van 25 januari 2024 (ECLI LN RBOB 2024:304 r.o.24 <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBOBR:2024:304>) rechtsoverweging 24, wordt in het project een hoger saldo ingezet ten behoeve van een relatief lage stikstofdepositie. Het overschot komt ten goede aan de natuur;
- De hiervoor benodigde stikstof niet nodig is om de (blijvende) daling van stikstofdepositie op landelijk en op gebiedsniveau te realiseren.

Bijlage 1: Foto's bestemmingsplannen

Bestemmingsplan Buitengebied 1983

Vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 22 maart 198425 februari 2003

Goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland op 18 oktober 2005

Bestemmingsplan Buitengebied Agrarische Enclave

Vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 25 februari 2003

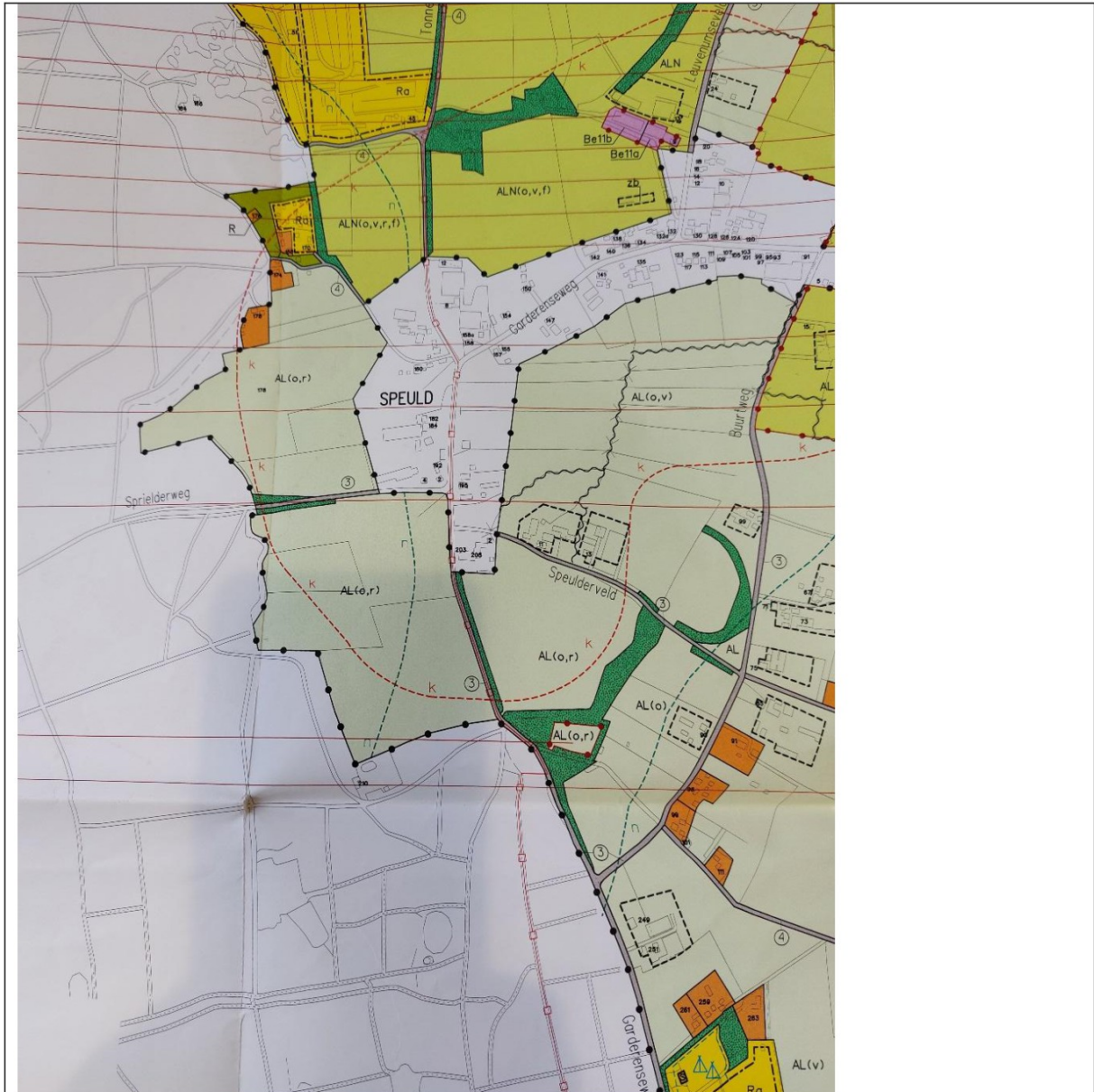
Goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland op 18 oktober 2005

VERKLARING BESTEMMINGEN

AL(.,.)	AGRARISCH GEBIED MET LANDSCHAPSWAARDEN	(k) kleinschalig landschap (o) openheid van het landschap (r) reliëfwaarden (v) oud verkavelingspatroon
ALNC(.,.)	AGRARISCH GEBIED MET LANDSCHAPS- EN NATUURWAARDEN	(b) botanische waarden (f) faunistische waarden (h) hydrologisch beïnvloedingsgebied (x) codes b, f, h, k en v
N	NATUURGEBIED	
Bnl	BOS MET NATUUR- EN LANDSCHAPSWAARDEN	
Bmd	BOS MET MEERVOUDIGE DOELSTELLINGEN	
	WAARDEVOLLE LANDSCHAPSELEMENTEN	
W	WATER watergang van het hoogste ecologische niveau	
	WEGEN	
	WONEN	
R	RECREATIEWONING	
Be	BEDRIJVEN	
Me	MAATSCHAPPELIJKE EN NUTSVORZIENINGEN	
Ra	RECREATIEVE VOORZIENINGEN	
	MILITAIRE FENTERREIN (dubbelbestemming)	
	Landgoed (dubbelbestemming)	

onherroepelijk bij afspraak van de Raad van State van 04 mei 2010.

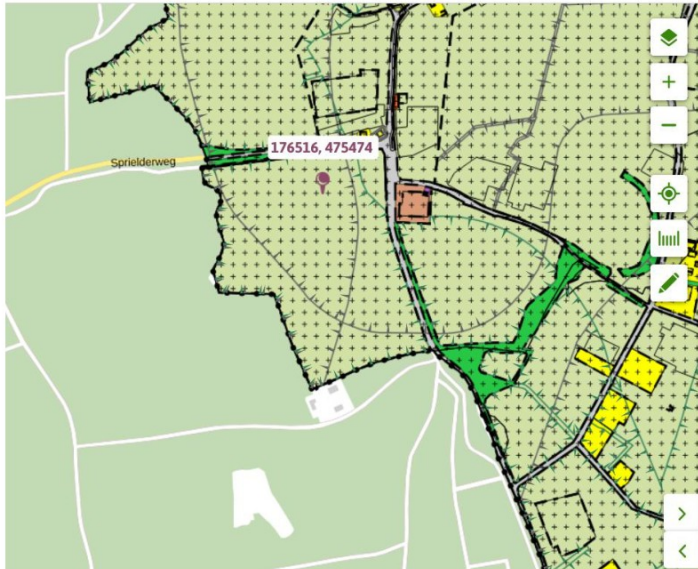
AANDUIDINGEN

- — NUMMER AANDUIDING HERZIENINGEN
- — GRENS VAN DE PLANKAART WIJZIGINGEN BESTEMMINGSPLAN AGRARISCHE ENCLAVE HERZIENING 2008
- — TOPOGRAFISCHE GEGEVENS
- — GRENS VAN HET PLANGEBIED AGRARISCHE ENCLAVE (2002)
- — BESTEMMINGSGRENS
- — BEBOUWINGSGRENS
- — HOOGTESCHEIDINGSLIJN
- — GRENS VAN HET BOUWPERCEEL
- — RIJOLTRANSPORTLEIDING
- — KERNRANDZONE
- — NATUURRANDZONE
- — 50 dB(A) CONTOUR (wegverkeerslawai)
- — VERBINDINGSTEKEN
- — FIETSPAD TOEGESTAAN
- — MOBIELE KAMPEERMIDDELEN TOEGESTAAN
- — PARKEERTERREIN TOEGESTAAN
- — CATEGORIE AANDUIDING WEGEN

Bestemmingsplan Buitengebied Agrarische enclave en Speuld

Vastgesteld door de raad van de gemeente Ermelo op 28 mei 2015
en inmiddels onherroepelijk.

<https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/documenten/NL-IMRO-0233-BPbagrenclave-0401-2/plekinfo?regelsandere=regels&locatie-stelsel=RD>

Buitengebied Agrarische enclave en Speuld
Bestemmingsplan - Gemeente Ermelo

meer kenmerken ▾
vastgesteld 28-05-2015 - geheel onherroepelijk in werking

Plekinfo Regels Bijlagen bij regels Bijlagen bij toelichting Gerelateer

Overig Toelichting

Bestemmingsvlakken (2)

- Agrarisch met waarden - Landschapswaarden >
- Waarde - Archeologie H >

Functieaanduidingen (2)

- specifieke vorm van waarde - landschapswaarden 3 >